

De Dappere Soldaat is 'vintage Steef de Jong'

Margriet Prinsen

Na het overweldigende succes van *Operetta Land* bij De Nationale Opera in december en zijn *Papp-Konzert in Wenen* is Steef de Jong gewoon weer aan het werk bij Toneelschuur Producties.

Haarlem ■ *De Dappere Soldaat* is een 'vintage Steef': met drie acteurs en een inventieve vormgeving wordt er een heuse operette opgevoerd. Geweldige kolder, met een scheut weemoedigheid.

Twee weken voor de première is er een doorloop in de studio van Toneelschuur Producties. *De Dappere Soldaat* is gebaseerd op de operette *Der tapfere Soldat* uit 1908 van Oscar Straus (geen familie van Johan Strauss), dat op zijn beurt weer gebaseerd is op George Bernard Shaws toneelstuk *Arms and the Man*.

Aan het front

De tekst is bewerkt door Louis van Beek, met wie Steef een paar jaar geleden het mooie *Bloemenduel* maakte. De voorstelling oogt al af, al moet Steef in het weekend nog wel even verder schilderen aan het decor: het Perzisch tapijt en het achterdoek met de kerk is nog niet af.

Zoals gewoonlijk heeft hij alles zelf bedacht en gemaakt: van de bordkartonnen grachtenpanden tot de schilderijen die aan de muur hangen, portretten van mannen die node gemist worden. 'Zonder mannen heeft het leven weinig zin', luidt het fraaie openingslied van de drie

vrouwen die centraal staan nu hun mannen aan het front vechten.

„De oorspronkelijk operette is gebaseerd op historische gegevens over de Bulgars-Servische oorlog”, vertelt Steef na afloop. „We hebben het origineel enigszins bewerkt zodat alle rollen nu gespeeld worden door de drie geweldige acteurs Diewertje Dir, Malou Gorter en Rop Verheijen. We hebben er een laag aan toegevoegd: alles speelt zich af in de fantasie van de drie vrouwen.”

Aanpassen

„Gek genoeg hoefden we niet veel aan te passen in het oorspronkelijke libretto. Alles klopt nog gewoon. Het betekent wel een hele kluit voor de acteurs die in sneltempo van rol moeten wisselen.”

Met simpele middelen wordt een heel scala aan personages opgevoerd, zoals Bumerli, een deserteur en pacifist die op de vlucht is. In zijn revolver blijken geen kogels te zitten maar chocolaatjes.

De jonge Nadina raakt gecharmeerd van deze 'chocoladesoldaat' en zijn eigenzinnige mening over de onzin van oorlog brengt haar opvattingen over rechtvaardigheid in de war. Hij is een deserteur, een lafaard dus. Maar wat betekent het eigenlijk echt om dapper te zijn?

Filosofie

Het voegt een filosofische laag toe aan de voorstelling die verder vooral heel vermakelijk is. Maar onder alle kolder, intriges, verstoppartijen, (bijna) huwelijksinzegeningen en wat dies meer zij, schemert droefheid over de zinloosheid van oorlog en een melancholisch gevoel van gemis en verscheurdheid.

Samen met Maarten de Rooij heeft Steef de orkestpartituur bewerkt en teruggebracht tot hanteerbare akkoordenschema's met melodieën waarop Van Beek ook de liedteksten heeft geschreven.

Vertaling

„Louis is begonnen met een vertaling van het origineel en heeft toen de tussenteksten geschreven die nodig waren voor onze bewerking.

Informatie

Theater/ Margriet Prinsen / Toneelschuur Producties / Toneelschuur Producties / *De Dappere Soldaat* / Regie en scenografie: Steef de Jong / Libretto: Louis van Beek / Spel: Diewertje Dir, Malou Gorter, Rop Verheijen / Te zien: Haarlem, Schuur, 12 t/m 18 maart, 25 t/m 29 april / Meer informatie: <https://www.schuur.nl/producties/dappere-soldaat>

Daarna hebben we nog wat meer omgegooid: het slotlied bijvoorbeeld is heel anders geworden: 'Hou toch op met die ellendige kanonnen!' Louis heeft in zijn taal altijd iets nostalgisch, zelfs in zijn zinsopbouw.”

De Jong: „In onze versie keren we aan het eind weer terug naar de salon met de drie vrouwen die in hun fantasie van alles hebben meege maakt maar nu weer terugkeren in de naargeestige werkelijkheid. Hun slotlied is een oproep om te strijden voor meer liefde.”

Ze roepen op: strijd voor meer liefde

„
Een hele kluit voor de acteurs die in sneltempo van rol moeten wisselen

Een repetitie van de operette, nog zonder kostuums.

FOTO BART GRIETENS